

Oberst Tscherning udtalte altsaa under den grundlovgivende Rigsforsamlings Forhandlinger med Hensyn til Grundlovens nuværende § 83, der lyder saaledes: „De fra Folketirken afvigende Troessamfunds Forhold ordnes nærmere ved Lov“, og med Hensyn til Grundlovens § 80, der siger: „Folketirkens Forfatning ordnes ved Lov“ — man vil finde det i den grundlovgivende Rigsforsamlings Tidende, Spalte 2,555 —: „Vi vilde igunden slet ingen Religionsfrihed have, naar vi virkelig sætte disse „to Paragrapher i Udførelse“, og dette forklarede han, Sp. 2,557, nærmere saaledes: „Hvor der er en Dissenterlov, er ingen Religionsfrihed“. Jeg kan naturligviis ikke Andet end paa det Allerbestemteste slutte mig til en saa klar, skarp og tydelig Udtalelse af den ærede Rigsrådsmand: Dette er med Hensyn til §§ 80 og 83; men den Paragraph, der her først og nærmest handles om, er Grundlovens § 82, der lyder saaledes: „Ingen er pligtig at hde personlige Bidrag til nogen anden Gudsdyrkelse end den, der er hans egen; dog skal Enhver, der ikke godtgjør at være Medlem af et i Landet anerkjendt Troessamfund, til Skolevæsenet svare de til Folketirken lovbefalede personlige Afgifter.“ Med Hensyn til denne Paragraph udtalte det 20de kongevalgte Medlem, Biskop Myhnster, sig saaledes, Spalte 2544: „Der indeholdes ikke Noget i Udfastet om, hvad der ubfordres til, at et Troessamfund skal kaldes anerkjendt,“ og dertil sjoer han senere: „Naar da den offentlige Gudsdyrkelse tilstedes det, da vil det ogsaa være at ansee som anerkjendt.“ Dette Udtryk „anerkjendt“ staaer meget uklart, forekommer det mig, under den grundlovgivende Rigsforsamlings Forhandlinger; thi hvad enten Grunden saa er den, at Ordet igunden er tydst og ikke danst og er dobbelt tydst, eller hvor Grunden overhovedet er at søge, saa finder man under den grundlovgivende Rigsforsamlings Forhandlinger, at Ordets Forstaaelse og Fortolkning idelig vækker Anstød. Biskop Myhnster antager imidlertid, at naar den offentlige Gudsdyrkelse tilstedes et Troessamfund, saa er det derved anerkjendt. Hvad der kræves til Anerkjendelse, udtalte Geheimeraad Ørsted sig om, Spalte 2547, saaledes: „Forsaavidt der maatte danne sig nye Sekter, vil det komme

an paa, om de kunne vinde Anerkjendelse af Staten, og forsaavidt der ikke er Noget i deres Være eller Maade at gaae frem paa, som kan vække Betænkelighed, bør man indrømme dem disse Rettigheder, men ellers ikke“ — en Udtalelse, forekommer det mig, der var saa frifindet, det vil sige, gav en saa let og fri Afgang til Anerkjendelse for alle de Religionsamfund, hvis Verdomme ikke ligefrem vækte og maatte vække Anstød; en saa frifindet Udtalelse, som man nogenlunde kunde ønske sig. Alle vare de ikke enige i denne Anskuelse; Ordføreren for dette Affnit under den grundlovgivende Rigsforsamling, nuværende Conseilspræsident Hall, udtalte Pagina 2542, at Grundlovens § 82 gav Anledning til § 83, og krævede en Dissenterlov. Vi have hørt, at det 28de kongevalgte Medlem saa bestemt og, efter min Opfattelse saa rigtigt erklærede, at hvor der er en Dissenterlov, er der ingen Religionsfrihed; Ordføreren meente imidlertid, at § 82 krævede en Dissenterlov, og det var den, der sigtedes til i § 83, og denne Dissenterlov beskrev han saaledes: „Den maa indeholde de fornødne Bestemmelser om Betingelserne for og Fremgangsmaaden ved Anerkjendelsen af sliche Troessamfund.“ Dertil sjoer han senere paa Spalte 2557, at § 82 „forudsætter ligefrem, at der gives Regler, hvor efter det kan afgjøres, hvorvidt et kirkeligt Samfund kan kaldes anerkjendt. Det er ogsaa denne Betragtning, som naturlig levede Udvalget til at foreslaae § 83, da den forekom os, saa at sige, som et nødvendigt Supplement.“ Senere tilsjøier han: „Om Væren selv maa staae i Strid med Sædelighed eller den offentlige Orden, vil blive at afgjøre enten af Domstolene, eller ialtsald af Rigsdagen ved Lov efter de Bestemmelser, der i en senere Paragraph ville komme under Omtale.“ Ordføreren ansaae det altsaa nødvendigt, at der gaves en Dissenterlov, og at det enten af Domstolene eller af Rigsdagen ved Lov afgjordes, hvorvidt det Samfund, der forlangte Anerkjendelse for sin Være, stod i Strid med Sædeligheden eller den offentlige Orden. Herom kunde imidlertid Præsten Grundtvig, som naturligt var, paa ingen Maade være enig med ham; han udtalte Spalte 2558: „Naar den ærede Ordfører har